MËSIM PRAKTIK

Mënyra urdhërore dhe mënyra dëshirore

Kategoria e mësimit: Mësime të gjuhës shqipe

> Si jepen urdhra, ftesa e këshilla dhe si shprehen urimet e mallkimet në gjuhën shqipe.

Mënyra urdhërore dhe mënyra dëshirore

Këto dy mënyra nuk përshkruajnë një veprim: ato *ndikojnë* mbi realitetin. **Urdhërorja** i kërkon dikujt të bëjë diçka; **dëshirorja** shpreh një dëshirë, një urim ose një mallkim.

Mënyra urdhërore

Urdhërorja ka forma vetëm për **vetën e dytë**, njëjës dhe shumës, sepse urdhri i drejtohet gjithmonë bashkëfolësit.

Folja	Veta II njëjës	Veta II shumës
punoj	puno!	punoni!
hap	hap!	hapni!
shkruaj	shkruaj!	shkruani!
shkoj	shko!	shkoni!
vij	eja!	ejani!
flas	fol!	flisni!
marr	merr!	merrni!
jap	jep!	jepni!
them	thuaj!	thoni!
jam	ji!	jini!
kam	ki!	kini!

Urdhërorja mohore

Mohimi bëhet me pjesëzën **mos** — kurrë me *nuk*:

- ***Mos** fol kaq shpejt!*
- ***Mos** u vono!*
- ***Mos** harroni detyrat!*

Trajtat e shkurtra me urdhëroren

ENGLISH FOR LIFE

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.

Në urdhëroren pohore trajta e shkurtër **ngjitet pas foljes**; në atë mohore qëndron para saj:

Pohore	Mohore
Lexoje librin!	*Mos e lexo librin!*
Ma jep, të lutem!	*Mos ma jep!*
Tregoju gjithçka!	*Mos u trego asgjë!*

Si zbutet një urdhër

Urdhërorja e zhveshur mund të tingëllojë e ashpër. Shqipja e zbut me *ju lutem*, me lidhoren ose me kushtoren:

- *Hape derën!* → ***A mund ta hapësh** derën, të lutem?*
- *Ejani këtu!* → ***Do të doja** të vinit këtu, ju lutem.*
- *Le të fillojmë!* — ftesë me pjesëzën **le** + lidhore, e butë dhe gjithëpërfshirëse.

Mënyra dëshirore

Dëshirorja shpreh urim ose mallkim. Ajo ka dy kohë dhe njihet nga mbaresat me **-fsh-**.

Veta	punoj – e tashme	jam – e tashme
unë	punofsha	qofsha
ti	punofsh	qofsh
ai / ajo	punoftë	qoftë
ne	punofshim	qofshim
ju	punofshi	qofshi
ata / ato	punofshin	qofshin

Urimet më të përdorura

- ***Qofsh** mirë!* — urim shëndeti.
- *U **bëfsh** me shëndet!* — pas një blerjeje a dhurate.
- *Të **lumtë**!* — vlerësim për një punë të mirë.
- ***Rrofsh**!* — falënderim i ngrohtë.
- *Ditëlindja të **qoftë** e gëzuar!*
- *I **lumtë** dora!* — për një gatim a punë dore.

Fjalët sinjalizuese

Urdhërorja: pikëçuditja, thirrori (*Arta, hape derën!*), pjesëzat *mos* dhe *le*.

Dëshirorja: mbaresat me *-fsh-*, urimet e ngulitura, shprehjet *u bëfsh, qoftë, të lumtë*.

Gabimet e zakonshme

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.
www.englishforlife.edu.mk · +389 71 989 903 · info@englishforlife.mk · Faqe2

Gabim	Saktë	Pse
Nuk fol kaq shpejt!	**Mos fol kaq shpejt!**	urdhërorja mohohet me *mos*
Eja ju këtu!	**Ejani këtu!**	forma e shumësit
Mos lexoje librin!	**Mos e lexo librin!**	në mohore trajta qëndron para foljes
Thuaje ju!	**Thojeni ju!**	përshtatja e vetës
Do të jesh mirë! si urim	**Qofsh mirë!**	urimi kërkon dëshiroren

Provo vetë

1. ___ (hap) dritaren, të lutem! *(Hap)*
2. Fëmijë, ___ (jam) të qetë! *(jini)*
3. ___ (mos / vonohem)! *(Mos u vono)*
4. Uroje shokun për ditëlindjen: ___ *(Ditëlindja të qoftë e gëzuar!)*
5. Falëndero dikë me një urim: ___ *(Rrofsh! / Të lumtë!)*

Burime dhe referenca

- *Gramatika e gjuhës shqipe I – Morfologjia*, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Tiranë, 2002.
- *Gramatika e gjuhës shqipe II – Sintaksa*, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Tiranë, 2002.
- *Drejtshkrimi i gjuhës shqipe*, Instituti i Gjuhësisë dhe i Letërsisë, Tiranë, 1973.
- *Fjalori i gjuhës shqipe*, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Tiranë, 2006.

ENGLISH FOR LIFE

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.
www.englishforlife.edu.mk · +389 71 989 903 · info@englishforlife.mk · Faqe3